

ΠΕΝΤΗΚΟΝΤΑΕΤΗΡΙΣ

ΑΠΟ ΤΟΥ ΑΠΑΓΧΟΝΙΣΜΟΥ ΕΝ ΣΕΡΡΑΙΣ ΤΟΥ ΕΞ ΑΓΡΙΝΙΟΥ
ΜΑΚΕΔΟΝΟΜΑΧΟΥ ΝΙΚΟΥ ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ

Ἡ Ἱστορικὴ καὶ Λαογραφικὴ Ἑταιρεία «Σερρῶν—Μελενίκου», συνεπῆς πρὸς τὰς ἐπιδιώξεις καὶ τοὺς σκοποὺς, τοὺς ὁποίους ἔταξεν διὰ τοῦ καταστατικοῦ της, διωργάνωσε κατὰ τὸ προηγηθὲν ἔτος, ἐν συνευνοήσει μετὰ τοῦ Δημάρχου Ἀγρινίου κ. Ἡλία Σαγιώρη, ἰσρὸν προσκύνημα, τῶν μελῶν της, πρὸς τὴν γενέτειραν τοῦ πρὸ πενήκοντα ἀκριβῶς ἐτῶν συλληφθέντος καὶ ἀπαγχονισθέντος ἐν Σέρραις Μακεδονομάχου καὶ ἡρωικοῦ τέκνου της, Νίκου Παναγιώτου.

Εἰς τὴν ἐκδήλωσιν ταύτην κληθεῖς, ἔλαβε μέρος καὶ παρέστη ὡς ἐκπρόσωπος τῆς πόλεως τῶν Σερρῶν καὶ ὁ Δήμαρχος κ. Βασίλειος Χατζηϊακώβου.

Κατὰ τὸ ἐν τῷ Μητροπολιτικῷ Ναῶ τελεσθέν, εἰς μνήμην τοῦ ἡρώου, πάνδημον μνημόσυνον, καὶ μετὰ τὴν θουμασίαν ὀμιλίαν τοῦ Δημάρχου Ἀγρινίου κ. Ἡλία Σαγιώρη, ἐκ μέρους τῆς Ἱστορικῆς καὶ Λαογραφικῆς Ἑταιρείας «Σερρῶν—Μελενίκου» ἐξεφώνησε ἐπιμνημόσυνον ἱστορικὸν λόγον ὁ Γενικὸς Γραμματεὺς αὐτῆς κ. Πέτρος Πέννας, ἐνῶ ὁ Πρόεδρος κ. Βασίλειος Σιμωνίδης, διὰ καταλλήλου προσλαλιᾶς κατέθεσεν στέφανον Δάφνης, πρὸ τοῦ ἐν τῇ ὁμονύμῳ πλατεῖᾳ τοῦ Ἀγρινίου ἀνδριάντος τοῦ Νίκου Παναγιώτου.

Ἡ καθόλου ἐμφάνισις τῆς ἐταιρείας ἡμῶν ἐν Ἀγρινίῳ καὶ ἡ ἀπόδοσις τιμῆς εἰς τὸ ἡρωϊκὸν τέκνον αὐτοῦ, ἐκ μέρους τῶν Σερραίων, ἐνεποίησεν ἐξαιρετικὴν ἐντύπωσιν, ἐκδηλωθεῖσαν ποικιλοτρόπως, διαρμηνευθεῖσαν δὲ καὶ διὰ τοῦ τοπικοῦ τύπου.

Ἡ ἐφημερὶς «Λαὸς» τῆς 21 Ἰουλίου 1957, μὲ τίτλους ἐξαίροντας τὴν τελετὴν καὶ τὸν λόγον τοῦ κ. Πέννα, ἐδημοσίευσεν αὐτὸν ὀλόκληρον μὲ ἀναλόγους κολακευτικούς χαρακτήρισμούς. Ἡ δὲ εἰτέρα ἐβδομαδιαία ὡσαύτως ἐφημερὶς τοῦ Ἀγρινίου, ἡ «Νέα Ἐποχὴ» τῆς αὐτῆς χρονολογίας, δίδει διὰ τοῦ Ἀρχισυντάκτου αὐτῆς καὶ ἐκλεκτοῦ διαιουμένου κ. Γρηγορίου Σταυροπούλου, εἰς τὰς λεπτομερεῖας της, τὴν πραγματικὴν εἰκόνα καὶ τὴν ἐνθουσιαστικὴν ἀτμόσφαιρα τῶν τελετῶν.

Ὡς ἐκ τούτου πρὸς πλήρη ἐνημέρωσιν τῶν ἀγαγωσῶν μας, θεωροῦμεν σκόπιμον, νὰ μεταφέρωμεν καὶ προτάξωμεν, ὀλόκληρον τὸ κείμενον της ἀνταποκρίσεως τοῦ κ. Γρηγ. Σταυροπούλου.

Ἡ πόλις τοῦ Ἀγρινίου, ἐφιλοξένησεν τὴν παρελθούσαν Κυριακὴν, τὸν πρῶτον πολίτην, καὶ πολλὰ ἐπίλεκτα μέλη τῆς Μακεδονικῆς «ἰδελφῆς» πόλεως τῶν Σερρῶν.

Τὸ Ἀγρίνιον, ἐθεώρησεν ὡς ἐξαιρετικὴν τιμὴν, τὴν ἐπίσκεψιν τῶν διακεκριμένων αὐτῶν Σερραίων, εἰς τῶν ὁποίων τὰ στήθη ὡς ἀπεδείχθη-

πάλλει, ὑπέρομετρος πατριωτικὸς ζῆλος, ἔνθερμα ἐθνικὰ ἰδεώδη, καὶ ἔξαιρετική ἀγάπη πρὸς τὴν πόλιν μας.

Τὸν συνδεικὸν αὐτὸν κρῖκον τῶν ἀμοιβαίων αἰσθημάτων, τῶν κατοίκων ἀμφοτέρων τῶν πόλεων, ὁ ὁποῖος ἔλαμψεν τὴν παρελθούσαν Κυριακὴν εἰς τὸν Μητροπολιτικὸν Ναόν, καὶ εἰς τὴν πλατείαν Νικολάου Παναγιώτου, ὅπου ἡ πρότομή τοῦ Ἀγρινιώτου Ἡρώως, κατέστησεν ἀκατάλυτον ἡ θυσία καὶ τὸ μαρτύριόν του, τὴν ὁποίαν μὲ τόσῃν πατριωτικὴν ἔξαρσιν, καὶ ρητορικὴν εὐφράδειαν καὶ γλαφυρότητα, ἀνεπτυξάν, τόσον ὁ γεν. Γραμματεὺς τῆς ἱστορικῆς καὶ λαογραφικῆς ἐταιρείας Σερρῶν—Μελενίκου κ. Πέννας, ὅσον καὶ ὁ Ἀγρινιώτης Δήμαρχος κ. Ἡλ. Σαγεώργης.

Ἴδου τώρα αἱ λεπτομέρειαι τοῦ ἐπιβλητικοῦ μνημοσύνου καὶ τῆς ὄλης διεξαγωγῆς τῆς τελετῆς.

*
* *

Τὴν 9,30 πρωΐνῃν τῆς παρελθούσης Κυριακῆς, εἰς τὸν Ἱερὸν Ναὸν τῆς Μητροπόλεως ἐτελέσθη μνημόσυνον ἐπὶ τῇ πεντηκονταετηρίδι τῆς μάχης τῶν Σερρῶν, καὶ εἰς μνήμην τοῦ συλληφθέντος ὑπὸ τῶν Τούρκων καὶ ἐκτελεσθέντος δι' ἀπαγχονισμοῦ εἰς τὴν Κεντρικὴν πλατείαν τῆς πόλεως, συμπόλιτου ἥρωος Νικ. Παναγιώτου.

Εἰς τὸ μνημόσυνον παρέστησαν ἐπὶ τούτῳ ἀφιχθέντες, ὁ Δήμαρχος Σερρῶν κ. Χατζηϊακώβου, ὁ Πρόεδρος τοῦ Δ.Σ. τῆς ἱστορικῆς καὶ λαογραφικῆς ἐταιρείας «Σερρῶν—Μελενίκου» κ. Σιμωνίδης μετὰ τοῦ γεν. Γραμματέως κ. Πέννα καὶ τῶν μελῶν του, καθὼς καὶ ἐπίλεκτα μέλη τῆς Σερραϊκῆς Κοινωνίας.

Ἐπίσης παρέστησαν, ὁ Δήμαρχος κ. Ἡλ. Σαγεώργης μετὰ τῶν μελῶν τοῦ Δημοτικοῦ Συμβουλίου, αἱ Ἀρχαὶ τῆς πόλεως καὶ πλῆθος κόσμου.

Μετὰ τὴν ἐπιμνημόσυνον δέησιν, ὠμίλησεν ὁ κ. Σαγεώργης ἀναφερθεὶς εἰς τὸ ἱστορικὸν τῆς μάχης τῶν Σερρῶν καὶ εἰς τὸν τραυματισμὸν, τὴν σύλληψιν καὶ τὸν ἀπαγχονισμὸν τοῦ Νικ. Παναγιώτου.

Ὁ κ. Δήμαρχος ἀνέπτυξεν διὰ μακρῶν τὴν σημασίαν τοῦ θρυλικοῦ Μακεδονικοῦ Ἀγῶνος κατὰ τῶν Βουλγάρων, οἱ ὁποῖοι ἔθεσαν ὡς σκοπὸν τὴν ἐξόντωσιν τοῦ Ἑλληνικοῦ Στοιχείου ὑπὸ τὴν σκέπην καὶ ὑποστήριξιν τοῦ Ἐπισήμου Τουρκικοῦ Κράτους.

Τὸ μόνον σοβαρὸν ἐμπόδιον - ἐτόνισεν ὁ κ. Δήμαρχος - διὰ τὴν Βουλγαρικὴν ἐπικράτησιν, ἦτο ἡ συμπαγὴς Ἑλληνικὴ Μακεδονικὴ φυλή, ἡ ὁποία ἀντετάσσετο σθεναρῶς καὶ πεισμόνως κατὰ πάσης ἐκβουλγαριστικῆς κινήσεως. Δι' αὐτὸ συνέχισεν, τὸ Βουλγαρικὸν Μακεδονικὸν κομιτάτον, ἔθεσεν ὡς πρωταρχικὸν τοῦ σκοπὸν, τὴν ἐξόντωσιν τοῦ Ἑλληνικοῦ πληθυσμοῦ τῆς Μακεδονίας καὶ κατόπιν τὸν ἐκβουλγαρισμὸν αὐτῆς. Καὶ πρὸς τοῦτο ἔθεσεν τὰ πλέον ἄγρια καὶ ἀπάνθρωπα μέσα.

Ἐν συνεχείᾳ ὁ κ. Σαγεώργης, ἀνεφέρθη εἰς τὴν ὀργάνωσιν τῶν Βουλγαρικῶν συμμοριτῶν, εἰς τὴν Τουρκικὴν προπαγάνδαν καὶ εἰς τὴν Ρουμανικὴν τοιαύτην, ἣ ὁποία προσεπάθει νὰ φανατίζη τοὺς Ἕλληνας, ὑπὲρ τῆς δῆθεν «Ρουμανικῆς καταγωγῆς των» !!!

Καὶ ἤρχισεν ἀμέσως ἡ Ἑλληνικὴ ἀντίδρασις μετ' ὀργάνωσιν ἑλληνικῶν σωμάτων ὑπὸ τοὺς ἥρωας Παῦλον Μεῶν, Λάμπρον Κορομηλᾶν, Ἴωνα Δραγούμην κ.λ.π., τὰ ὁποία κατέφεραν ἀποφασιστικὰ καὶ θανάσιμα πλήγματα κατὰ τῶν Τούρκων καὶ τῶν «Κομιτατζήδων», διεξάγοντες διμέτωπον ἀμείλικτον ἀγῶνα. Καὶ ὁ κ. Δήμαρχος ὑπεγράμμισεν :

—Ἡ Ρούμελη καὶ ἡ Μακεδονία, ἀδελφωμένοι προσέφεραν τὸ αἷμα τῶν παιδιῶν των, εἰς τὸν βωμὸν τῆς Πατρίδος διὰ τὴν ἐλευθερίαν της. Ἡ μοιραία χρονολογία 14 Ἰουλίου 1907, τῆς ὁποίας τὸ θλιβερὸν ἰωβηλαῖον ἐορτάζομεν σήμερον, μετὰ πάροδον 50 ἀκριβῶς ἐτῶν, συνέδεσεν ἀρρήκτως διὰ δεσμῶν αἵματος, τὴν παλαιὰν Ἑλλάδα μετ' ἡν Νέαν τῆς ὁποίας ἡ ἐλευθερία ἔκτοτε ἤρχισε νὰ ροδίζη εἰς τὸν γλαυκὸν οὐρανὸν τῆς πατρίδος μας.

Ἡ θυσία τοῦ Ἡρώος μας, καὶ τόσων ἄλλων μαρτύρων καὶ ἡρώων, δὲν ἐγένετο ἐπὶ ματαίῳ. Ἐπότισαν μετ' αἷμα των τὸ δένδρον τῆς ἐλευθερίας, ἣ ὁποία ἤρχισεν πλέον - διὰ τότε - νὰ γλυκοχαράζη.

Μετὰ τὸν κ. Δήμαρχον, ὠμίλησεν ὁ διακεκριμένος ρήτωρ, Δικηγόρος καὶ Γεν. Γραμματεὺς τῆς Ἐταιρείας Σεργῶν—Μελενίκου κ. Πέννας, ἐν μέσῳ καταφανοῦς συγκινήσεως τῶν παρισταμένων.

Ἡ ὁμιλία τοῦ κ. Πέννα, ὑπῆρξεν ὑπόδειγμα ἱστορικῆς ἀκριβείας, ρητορικῆς δεινότητος, καὶ πατριωτικῆς ἐξάρσεως. Συνήρπασεν, ἐγοήτευσεν, συνεκίνησεν. Ἐδωσεν τὸ μέτρον τῆς πνευματικῆς ἀναπτύξεως τῶν πατριῶτων μας τῆς Βορείου Ἑλλάδος, τοὺς ὁποίους τόσον ἀγαπῶμεν, ἐκτιμῶμεν καὶ σεβόμεθα.

Μετὰ τὸ Μνημόσυνον, οἱ ἐπίσημοι μετὰ πολλῶν ἄλλων συμπολιτῶν μας μετέβησαν καὶ κατέθεσαν στεφάνους εἰς τὴν προτομὴν τοῦ ἥρωος. Κατόπιν προσεφέρθησαν ἀναψυκτικὰ εἰς τὸ Δημαρχεῖον.

Τὴν μεσημβρίαν, ὁ Δήμαρχος Ἀγρινίου παρέθεσεν ἐπίσημον γεῦμα εἰς τὸ Πάρκον πρὸς τιμὴν τῶν ξένων μας, οἱ ὁποῖοι ἀνεχώρησαν τὰς ἀπογευματινὰς ὥρας. Τὴν νύκταν τοῦ Σαββάτου καὶ τῆς Κυριακῆς ἐφωταγωγήθη ἡ πόλις.

Γεργ. Σταυρόπουλος